

2.7.2018

*****I**

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten
(COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD))

Utskottet för rättsliga frågor

Föredragande: Virginie Rozière

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarande
- *** Godkännandeförfarande
- ***I Ordinarie lagstiftningsförfarande (första behandlingen)
- ***II Ordinarie lagstiftningsförfarande (andra behandlingen)
- ***III Ordinarie lagstiftningsförfarande (tredje behandlingen)

(Det angivna förfarandet baseras på den rättsliga grund som angetts i förslaget till akt.)

Ändringsförslag till ett förslag till akt

När parlamentets ändringsförslag utformas i två spalter gäller följande:

Text som utgår markeras med *fetkursiv* stil i vänsterspalten. Text som ersätts markeras med *fetkursiv* stil i båda spalterna. Ny text markeras med *fetkursiv* stil i högerspalten.

De två första raderna i hänvisningen ovanför varje ändringsförslag anger vilket textavsnitt som avses i det förslag till akt som behandlas. Om ett ändringsförslag avser en befintlig akt som förslaget till akt är avsett att ändra innehåller hänvisningen även en tredje och en fjärde rad. Den tredje raden anger den befintliga akten och den fjärde vilken bestämmelse i denna akt som ändringsförslaget avser.

När parlamentets ändringsförslag utformas som en konsoliderad text gäller följande:

Nya textdelar markeras med *fetkursiv* stil. Textdelar som utgår markeras med symbolen ¶ eller med genomstrykning. Textdelar som ersätts anges genom att ny text markeras med *fetkursiv* stil och text som utgår stryks eller markeras med genomstrykning.

Sådana ändringar som endast är tekniska och som gjorts av de berörda avdelningarna vid färdigställandet av den slutliga texten markeras däremot inte.

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	44

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten
(COM(2018)0218 – C8-0159/2018 – 2018/0106(COD))

(Ordinarie lagstiftningsförfarande: första behandlingen)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till Europaparlamentet och rådet (COM(2018)0218),
 - med beaktande av artiklarna 294.2, 16, 33, 43, 50, 53.1, 62, 91, 100, 103, 109, 114, 168, 169, 192, 207 och 325.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och artikel 31 i fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget), i enlighet med vilka kommissionen har lagt fram sitt förslag för parlamentet (C8-0159/2018),
 - med beaktande av artikel 294.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
 - med beaktande av det motiverade yttrande från Sveriges riksdag som lagts fram i enlighet med protokoll nr 2 om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna, och enligt vilket utkastet till lagstiftningsakt inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen,
 - med beaktande av revisionsrättens yttrande av den ...¹,
 - med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande av den ...²,
 - med beaktande av Regionkommitténs yttrande av den ...³,
 - med beaktande av artikel 59 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för rättsliga frågor och yttrandena från budgetkontrollutskottet, utskottet för ekonomi och valutafrågor, utskottet för sysselsättning och sociala frågor, utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för kultur och utbildning, utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och utskottet för konstitutionella frågor (A8-0000/2018),
1. Europaparlamentet antar nedanstående ståndpunkt vid första behandlingen.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att på nytt lägga fram ärendet för parlamentet om den ersätter, väsentligt ändrar eller har för avsikt att väsentligt ändra sitt förslag.

¹ EUT C...

² EUT C...

³ EUT C...

3. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända parlamentets ståndpunkt till rådet, kommissionen och de nationella parlamenten.

Ändringsförslag 1

Förslag till direktiv Skäl 1

Kommissionens förslag

(1) Personer som arbetar för en organisation eller är i kontakt med en organisation i sin arbetsrelaterade verksamhet är ofta de första som får vetskap om hot mot eller skada för allmänintresset som kan uppstå i detta sammanhang. Genom att slå larm om sådana *förhållanden* spelar de en viktig roll när det gäller att avslöja och förhindra lagöverträdelser och att *garantera* samhällets *välfärd*. Potentiella visselblåsare avskräcks dock ofta från att rapportera om sina farhågor eller misstankar av rädsla för repressalier.

Ändringsförslag

(1) Personer som arbetar för en organisation eller är i kontakt med en organisation i sin arbetsrelaterade verksamhet är ofta de första som får vetskap om hot mot eller skada för allmänintresset som kan uppstå i detta sammanhang. Genom att slå larm om sådana *missförhållanden* spelar de en viktig roll när det gäller att avslöja och förhindra *åsidosättande av allmänintresset och* lagöverträdelser och att *värna* samhällets *väl och yttrande- och informationsfriheten*. Potentiella visselblåsare avskräcks dock ofta från att rapportera om sina farhågor eller misstankar av rädsla för repressalier.

Or. fr

Ändringsförslag 2

Förslag till direktiv Skäl 3

Kommissionens förslag

(3) På vissa politikområden kan överträdelser av unionsrätten skada allmänintresset *allvarligt* genom att skapa betydande risker för samhällets välfärd. Om brister i kontrollen av efterlevnaden har identifierats på dessa områden, och visselblåsare *befinner sig i en privilegierad ställning när det gäller* att kunna avslöja överträdelser, är det nödvändigt att stärka efterlevnadskontrollen genom att

Ändringsförslag

(3) På vissa politikområden kan överträdelser av unionsrätten skada allmänintresset genom att skapa betydande risker för samhällets välfärd. Om brister i kontrollen av efterlevnaden har identifierats på dessa områden, och visselblåsare *är väl placerade för* att kunna avslöja överträdelser, är det nödvändigt att stärka efterlevnadskontrollen genom att säkerställa ett effektivt skydd för visselblåsare mot repressalier och att

säkerställa ett effektivt skydd för visselblåsare mot repressalier och att inrätta effektiva rapporteringskanaler.

inrätta effektiva rapporteringskanaler.

Or. fr

Ändringsförslag 3

Förslag till direktiv

Skäl 5

Kommissionens förslag

(5) Följaktligen bör gemensamma miniminormer som säkerställer ett effektivt skydd för visselblåsare gälla för akter och politikområden där i) det finns ett behov av att stärka kontroll av efterlevnaden, ii) underrapportering av visselblåsare är en viktig faktor som påverkar kontrollen av efterlevnaden, och iii) överträdelse av unionsrätten medför **allvarlig** skada för allmänintresset.

Ändringsförslag

(5) Följaktligen bör gemensamma miniminormer som säkerställer ett effektivt skydd för visselblåsare gälla för akter och politikområden där i) det finns ett behov av att stärka kontroll av efterlevnaden, ii) underrapportering av visselblåsare är en viktig faktor som påverkar kontrollen av efterlevnaden, och iii) överträdelse av unionsrätten medför skada för allmänintresset.

Or. fr

Ändringsförslag 4

Förslag till direktiv

Skäl 10

Kommissionens förslag

(10) Bevisinsamling **rörande**, upptäckt av och åtgärder mot miljöbrott och olagligt handlande i strid med miljöskyddet, är fortfarande utmaningar som kräver förstärkta åtgärder, vilket betonades i kommissionens meddelande "EU:s åtgärder för att förbättra efterlevnaden av miljölagstiftningen och miljöstyrningen" av den 18 januari 2018⁴⁰. Regler om skydd för visselblåsare finns för närvarande i endast ett sektorsspecifikt instrument om miljöskydd⁴¹ och det förefaller nödvändigt

Ändringsförslag

(10) Bevisinsamling **och** upptäckt av och åtgärder mot miljöbrott och olagligt handlande i strid med miljöskyddet är fortfarande utmaningar som kräver förstärkta åtgärder, vilket betonades i kommissionens meddelande *EU:s åtgärder för att förbättra efterlevnaden av miljölagstiftningen och miljöstyrningen* av den 18 januari 2018⁴⁰. Regler om skydd för visselblåsare finns för närvarande i endast ett sektorsspecifikt instrument om miljöskydd⁴¹ och det förefaller nödvändigt

att införa sådant skydd för att säkerställa en **effektivt** kontroll av efterlevnaden av unionens regelverk på miljöområdet, där överträdelser kan orsaka **allvarlig** skada för allmänintresset med möjliga spridningseffekter över nationsgränserna. Detta är också relevant i fall där osäkra produkter kan orsaka miljöskada.

⁴⁰ COM(2018) 10 *final*.

⁴¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/30/EU av den 12 juni 2013 om säkerhet för olje- och gasverksamhet till havs och om ändring av direktiv 2004/35/EG (EUT L 178, 28.6.2013, s. 66).

att införa sådant skydd för att säkerställa en **effektiv** kontroll av efterlevnaden av unionens regelverk på miljöområdet, där överträdelser kan orsaka skada för allmänintresset med möjliga spridningseffekter över nationsgränserna. Detta är också relevant i fall där osäkra produkter kan orsaka miljöskada.

⁴⁰ COM(2018)0010.

⁴¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/30/EU av den 12 juni 2013 om säkerhet för olje- och gasverksamhet till havs och om ändring av direktiv 2004/35/EG (EUT L 178, 28.6.2013, s. 66).

Or. fr

Ändringsförslag 5

Förslag till direktiv Skäl 14

Kommissionens förslag

(14) Skyddet av privatlivet och personuppgifter är ett annat område där visselblåsare är ***i en privilegierad ställning*** att avslöja överträdelser av unionsrätten som ***allvarligt*** kan skada allmänintresset. Liknande överväganden gäller för överträdelser av direktivet om säkerhet i nätverks- och informationssystem⁴⁵, som inför rapportering av incidenter (inbegripet sådana som inte undergräver säkerheten för personuppgifter) och säkerhetskrav för enheter som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster inom många sektorer (t.ex. energi, hälso- och sjukvård, transport, banker osv.), samt leverantörer av viktiga digitala tjänster (t.ex. molntjänster). Visselblåsares rapportering på detta område är särskilt värdefull för att förebygga säkerhetsincidenter som skulle påverka viktig ekonomisk och samhällelig

Ändringsförslag

(14) Skyddet av privatlivet och personuppgifter är ett annat område där visselblåsare är ***väl placerade för*** att avslöja överträdelser av unionsrätten som kan skada allmänintresset. Liknande överväganden gäller för överträdelser av direktivet om säkerhet i nätverks- och informationssystem⁴⁵, som inför rapportering av incidenter (inbegripet sådana som inte undergräver säkerheten för personuppgifter) och säkerhetskrav för enheter som tillhandahåller samhällsviktiga tjänster inom många sektorer (t.ex. energi, hälso- och sjukvård, transport, banker osv.), samt leverantörer av viktiga digitala tjänster (t.ex. molntjänster). Visselblåsares rapportering på detta område är särskilt värdefull för att förebygga säkerhetsincidenter som skulle påverka viktig ekonomisk och samhällelig

verksamhet och digitala tjänster som används i stor utsträckning. Det bidrar till att säkerställa kontinuiteten för tjänster som är avgörande för den inre marknads funktion och för välfärden i samhället.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen.

verksamhet och digitala tjänster som används i stor utsträckning. Det bidrar till att säkerställa kontinuiteten för tjänster som är avgörande för den inre marknads funktion och för välfärden i samhället.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1148 av den 6 juli 2016 om åtgärder för en hög gemensam nivå på säkerhet i nätverks- och informationssystem i hela unionen (*EUT L 194, 19.7.2016, s. 1*).

Or. fr

Ändringsförslag 6

Förslag till direktiv Skäl 18a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(18a) Unionen bygger på en gemenskap av värden och principer. Den garanterar respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som stadfästs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan). Eftersom det handlar om de rättigheter och principer som unionen bygger på är skyddet av dem av avgörande betydelse, och personer som avslöjar åsidosättande av dessa rättigheter bör åtnjuta det skydd som föreskrivs i detta direktiv.

Or. fr

Ändringsförslag 7

Förslag till direktiv Skäl 26

(26) Skydd bör i första hand gälla personer som har ställning som ”arbetstagare” i den mening som avses i artikel 45 i EUF-fördraget, såsom detta begrepp tolkats av Europeiska unionens domstol⁵², det vill säga personer som, under en viss tid, mot ersättning utför arbete av ekonomiskt värde åt någon annan under dennes ledning. Skydd bör *således* även ges till arbetstagare med atypiska anställningsförhållanden, inklusive deltidsanställda och arbetstagare med en tidsbegränsad anställning, liksom personer som har ett anställningsavtal eller anställningsförhållande med ett bemanningsföretag, vilket är typer av förhållanden där standardskydd mot orättvis behandling ofta är svårt att tillämpa.

⁵² *Domar* av den 3 juli 1986 i mål 66/85, Deborah Lawrie-Blum, av den 14 oktober 2010 i mål C-428/09, Union Syndicale Solidaires Isère, av den 9 juli 2015 i mål C-229/14, Balkaya, av den 4 december 2014 i mål C-413/13, FNV Kunsten, *och* av den 17 november 2016 i mål C-216/15, Ruhrländklinik.

(26) Skydd bör i första hand gälla personer som har ställning som ”arbetstagare” i den mening som avses i artikel 45 i EUF-fördraget, såsom detta begrepp tolkats av Europeiska unionens domstol⁵², det vill säga personer som, under en viss tid, mot ersättning utför arbete av ekonomiskt värde åt någon annan under dennes ledning. ***Offentliga tjänstemän, även vid institutionella och konstitutionella organ och armén, bör därför fullt ut åtnjuta det skydd som tillhandahålls genom detta direktiv.*** Skydd bör även ges till arbetstagare med atypiska anställningsförhållanden, inklusive deltidsanställda och arbetstagare med en tidsbegränsad anställning, liksom personer som har ett anställningsavtal eller anställningsförhållande med ett bemanningsföretag, vilket är typer av förhållanden där standardskydd mot orättvis behandling ofta är svårt att tillämpa.

⁵² *Domstolens dom* av den 3 juli 1986 i mål C-66/85, Deborah Lawrie-Blum ***mot Land Baden-Württemberg, ECLI:EU:C:1986:284; domstolens dom*** av den 14 oktober 2010 i mål C-428/09, Union Syndicale Solidaires Isère, ***ECLI:EU:C:2010:612; domstolens dom*** av den 9 juli 2015 i mål C-229/14, Balkaya, ***ECLI:EU:C:2015:455; domstolens dom*** av den 4 december 2014 i mål C-413/13, FNV Kunsten ***Informatie en Media, ECLI:EU:C:2014:2411; domstolens dom*** av den 17 november 2016 i mål C-216/15, ***Betriebsrat der Ruhrländklinik, ECLI:EU:C:2016:883.***

Or. fr

Ändringsförslag 8

Förslag till direktiv Skäl 27

Kommissionens förslag

(27) Skyddet bör även utvidgas till att omfatta ytterligare kategorier av fysiska och juridiska personer, som även om de inte är "arbetstagare" i den mening som avses i artikel 45 i EUF-fördraget kan spela en viktig roll när det gäller att avslöja lagöverträdelse och som kan hamna i ett läge av ekonomisk sårbarhet inom ramen för sin arbetsrelaterade verksamhet. Exempelvis på områden som produktsäkerhet är leverantörer mycket närmare källan till eventuell otillbörlig och olaglig tillverkning, import eller distribution av osäkra produkter, och vad gäller förvaltning av unionsmedel är konsulter som tillhandahåller sina tjänster ***i en privilegierad ställning*** att fästa uppmärksamheten på överträdelser som de bevittnar. Sådana kategorier av personer, inbegripet egenföretagare som tillhandahåller tjänster, frilansare, entreprenörer, underentreprenörer och leverantörer, kan typiskt sett utsättas för repressalier ***i form*** av förtida uppsägning eller hävande av tjänsteavtal, licenser eller tillstånd, förlorade affärsmöjligheter, förlorad inkomst, tvång, hot eller trakasserier, svartlistning/bojkott eller anseendeskada. Aktieägare eller personer i ledningsorgan kan också utsättas för repressalier, till exempel i ekonomisk form eller i form av hot eller trakasserier, svartlistning eller anseendeskada. Skydd bör också ges åt personer som är kandidater till en tjänst eller till att tillhandahålla tjänster till en organisation ***vilka*** förvärvade informationen om lagöverträdelser under rekryteringsprocessen eller andra förhandlingar inför ingående av avtal, och som kan utsättas för repressalier till exempel i form av negativa

Ändringsförslag

(27) Skyddet bör även utvidgas till att omfatta ytterligare kategorier av fysiska och juridiska personer som, även om de inte är "arbetstagare" i den mening som avses i artikel 45 i EUF-fördraget, kan spela en viktig roll när det gäller att avslöja lagöverträdelser och som kan hamna i ett läge av ekonomisk sårbarhet inom ramen för sin arbetsrelaterade verksamhet. Exempelvis på områden som produktsäkerhet är leverantörer mycket närmare källan till eventuell otillbörlig och olaglig tillverkning, import eller distribution av osäkra produkter, och vad gäller förvaltning av unionsmedel är konsulter som tillhandahåller sina tjänster ***väl placerade för*** att fästa uppmärksamheten på överträdelser som de bevittnar. Sådana kategorier av personer, inbegripet egenföretagare som tillhandahåller tjänster, frilansare, entreprenörer, underentreprenörer och leverantörer, kan typiskt sett utsättas för repressalier ***som kan ta formen av exempelvis*** förtida uppsägning eller hävande av tjänsteavtal, licenser eller tillstånd, förlorade affärsmöjligheter, förlorad inkomst, tvång, hot eller trakasserier, svartlistning/bojkott eller anseendeskada. Aktieägare eller personer i ledningsorgan kan också utsättas för repressalier, till exempel i ekonomisk form eller i form av hot eller trakasserier, svartlistning eller anseendeskada. Skydd bör också ges åt personer som är kandidater till en tjänst eller till att tillhandahålla tjänster till en organisation ***och som*** förvärvade informationen om lagöverträdelser under rekryteringsprocessen eller andra förhandlingar inför ingående av avtal, och som kan utsättas för repressalier till

anställningsreferenser eller svartlistning/bojkott.

exempel i form av negativa anställningsreferenser eller svartlistning/bojkott.

Or. fr

Ändringsförslag 9

Förslag till direktiv
Skäl 27a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(27a) Tjänstemän och övriga anställda i Europeiska unionen, så som dessa definieras i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och anställningsvillkoren för övriga anställda i unionen, vilka fastställs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68^{1a}, kan inom ramen för sin yrkesverksamhet komma att förfoga över uppgifter som skulle kunna rapporteras i den mening som avses i detta direktiv. De fungerar därmed som nyckelpersoner för att upptäcka åsidosättande av allmänintresset, även på unionsnivå, och garantera en korrekt rättstillämpning, särskilt när det gäller skyddet av unionens ekonomiska intressen. Vidare kan institutionernas anställda utsättas för repressalier, och de bör därför åtnjuta samma skydd som övriga arbetstagare som omfattas av detta direktiv.

^{1a} EGT L 56, 4.3.1968, s. 1.

Or. fr

Ändringsförslag 10

Förslag till direktiv
Skäl 28a (nytt)

(28a) På samma sätt är det viktigt att garantera ett skydd för personer som bistår den rapporterade personen i processen, till exempel genom att ge råd om hur man ska gå till väga, rapporteringskanalerna, vilket skydd som erbjuds eller hur informationen ska formuleras. Sådana personer kan behöva ta del av de avslöjade uppgifterna och kan därmed också drabbas av repressalier. De bör därför åtnjuta det skydd som föreskrivs i detta direktiv. Undersökande journalister spelar också en grundläggande roll som informationsförmedlare, särskilt när det gäller offentliga utlämnanden. Det är därför nödvändigt att även de får skydd för att säkerställa en hög grad av respekt för yttrandefriheten.

Or. fr

Ändringsförslag 11

Förslag till direktiv Skäl 29

(29) För att effektivt kunna upptäcka och förebygga **allvarlig** skada för allmänintresset krävs att den information som rapporteras och som uppfyller villkoren för skydd inte endast omfattar olaglig verksamhet utan också lagmissbruk, nämligen handlingar eller underlåtenheter som formellt sett inte förefaller vara olagliga men vilka motverkar lagens mål eller syfte.

(29) För att effektivt kunna upptäcka och förebygga skada för allmänintresset krävs att den information som rapporteras och som uppfyller villkoren för skydd inte endast omfattar olaglig verksamhet utan också lagmissbruk, nämligen handlingar eller underlåtenheter som formellt sett inte förefaller vara olagliga men vilka motverkar lagens mål eller syfte, **liksom mer allmänt alla missförhållanden som skadar allmänintresset.**

Or. fr

Ändringsförslag 12

Förslag till direktiv Skäl 30

Kommissionens förslag

(30) Ett effektivt förebyggande av överträdelser av unionsrätten kräver att skydd beviljas också personer som tillhandahåller information om potentiella överträdelser, som ännu inte har förverkligats, men som sannolikt kommer att begås. Av samma skäl är det motiverat att skydd också ges åt personer som inte tillhandahåller faktiska bevis men som tar upp rimliga farhågor eller misstankar. Samtidigt bör skyddet inte omfatta rapportering av information som redan är tillgänglig för allmänheten eller ogrundade rykten eller hörsägen.

Ändringsförslag

(30) Ett effektivt förebyggande av överträdelser av unionsrätten kräver att skydd beviljas också personer som tillhandahåller information om potentiella överträdelser, som ännu inte har förverkligats, men som sannolikt kommer att begås. Av samma skäl är det motiverat att skydd också ges åt personer som inte tillhandahåller faktiska bevis men som tar upp rimliga farhågor eller misstankar. Samtidigt bör skyddet inte omfatta rapportering av information som **uppenbart** redan är tillgänglig för allmänheten eller ogrundade rykten eller hörsägen.

Or. fr

Ändringsförslag 13

Förslag till direktiv Skäl 31

Kommissionens förslag

(31) Repressalier ger uttryck för det nära förhållande (orsak och verkan) som måste föreligga mellan rapporten och den negativa behandling som den rapporterade personen, direkt eller indirekt, utsatts för, så att denna person kan åtnjuta rättsligt skydd. Ett effektivt skydd för rapporterade personer som ett sätt att stärka kontrollen av efterlevnaden av unionsrätten kräver en bred definition av repressalier, som omfattar varje handling eller underlåtenhet som sker i ett arbetsrelaterat sammanhang och ger upphov till skada för de rapporterade personerna.

Ändringsförslag

(31) Repressalier ger uttryck för det nära förhållande (orsak och verkan) som måste föreligga mellan rapporten och den negativa behandling som den rapporterade personen, direkt eller indirekt, utsatts för, så att denna person kan åtnjuta rättsligt skydd. Ett effektivt skydd för rapporterade personer som ett sätt att stärka kontrollen av efterlevnaden av unionsrätten kräver en bred definition av repressalier som omfattar varje handling eller underlåtenhet som sker i ett arbetsrelaterat sammanhang och ger upphov till skada för de rapporterade personerna. **Med hänsyn till sakens natur**

kan en sådan definition inte utgöras av något annat än en icke uttömmande förteckning över exempel, eftersom det endast är fantasin hos dem som utövar repressalierna som sätter gränsen för de olika formerna av repressalier.

Or. fr

Ändringsförslag 14

Förslag till direktiv Skäl 35

Kommissionens förslag

(35) **Unionslagstiftning** på specifika områden, såsom marknadsmissbruk⁵³, civil luftfart⁵⁴ och säkerhet för olje- och gasverksamhet till havs,⁵⁵ innehåller redan bestämmelser om inrättande av interna och externa rapporteringskanaler. **Skyldigheten** att inrätta sådana kanaler som föreskrivs i detta direktiv bör i så stor utsträckning som möjligt bygga på de befintliga kanaler som anges i specifika unionsrättsakter.

⁵³ Citeras ovan.

⁵⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 376/2014 av den 3 april 2014 om rapportering, analys och uppföljning av händelser inom civil luftfart (EUT L 122, 24.4.2014, s. 18).

⁵⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/30/EU av den 12 juni 2013 om

Ändringsförslag

(35) **Unionslagstiftningen** på specifika områden, såsom marknadsmissbruk⁵³, civil luftfart⁵⁴ och säkerhet för olje- och gasverksamhet till havs,⁵⁵ innehåller redan bestämmelser om inrättande av interna och externa rapporteringskanaler. **De skyldigheter** att inrätta sådana kanaler som föreskrivs i detta direktiv bör i så stor utsträckning som möjligt bygga på de befintliga kanaler som anges i specifika unionsrättsakter. **I avsaknad av sådana bestämmelser, och om de regler som fastställs i detta direktiv ger större skydd, bör de sistnämnda gälla.**

⁵³ Citeras ovan.

⁵⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 376/2014 av den 3 april 2014 om rapportering, analys och uppföljning av händelser inom civil luftfart, **om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG, kommissionens förordningar (EG) nr 1321/2007 och (EG) nr 1330/2007** (EUT L 122, 24.4.2014, s. 18).

⁵⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/30/EU av den 12 juni 2013 om

säkerhet för olje- och gasverksamhet till
havs och om ändring av direktiv
2004/35/EG.

säkerhet för olje- och gasverksamhet till
havs och om ändring av direktiv
2004/35/EG (*EUT L 178, 28.6.2013, s.
66*).

Or. fr

Ändringsförslag 15

Förslag till direktiv
Skäl 44a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

***(44a) Det har visats att konfidentiell
behandling av identiteten på den person
som rapporterar eller gör ett utlämnande
är väsentligt för att motverka bromsar och
självcensur. Av detta skäl är det lämpligt
att föreskriva att undantag från denna
sekretesskyldighet får göras endast i de
undantagsfall där utlämnande av
uppgifter om identiteten på en person som
rapporterar eller gör ett utlämnande är en
nödvändig och proportionerlig skyldighet
enligt unionsrätten eller nationell
lagstiftning i samband med utredningar
eller senare rättsliga förfaranden eller för
att slå vakt om andras friheter, däribland
rätten till försvar för den berörda
personen, och i varje fall med förbehåll
för lämpliga skyddsåtgärder enligt sådan
lagstiftning. I händelse av brott mot
sekretesskyldigheten vad gäller identiteten
på den person som rapporterar eller gör
ett utlämnande bör lämpliga påföljder
föreskrivas.***

Or. fr

Ändringsförslag 16

Förslag till direktiv
Skäl 44b (nytt)

(44b) Rapportering eller utlämnande under anonymitet är en metod som används och som inte bör förbjudas. Detta direktiv syftar inte till att reglera denna typ av rapportering eller offentligt utlämnande, men den bör ändå inte helt uteslutas från direktivets tillämpningsområde. Om den som rapporterar eller gör ett utlämnande vill vara anonym bör alltså personens identitet inte avslöjas. Om personens identitet ändå avslöjas, bör han eller hon dock vara berättigad till det skydd som föreskrivs i detta direktiv och den konfidentiella behandlingen av identiteten även fortsättningsvis garanteras.

Or. fr

Ändringsförslag 17

Förslag till direktiv Skäl 61

(61) **Kravet på användning av rapporteringskanaler i olika steg** som generell regel är **nödvändigt för** att säkerställa att informationen kommer till de personer som kan bidra till att i ett tidigt skede effektivt **lösa** risker för allmänintresset **och förhindra ooberättigad anseendeskada till följd av offentligt utlämnande**. Samtidigt är det nödvändigt **med vissa undantag från denna regel som medger** att den rapporterande personen kan välja den lämpligaste kanalen beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Vidare är det nödvändigt att skydda offentliga utlämnanden med beaktande av demokratiska principer såsom öppenhet och ansvarighet, och grundläggande rättigheter **som** yttrandefrihet **och**

(61) Användning av **kanaler för intern rapportering** som generell regel är **ett bra sätt** att säkerställa att informationen kommer **fram** till de personer som kan bidra till att i ett tidigt skede effektivt **avvärja** risker för allmänintresset. Samtidigt är det nödvändigt **att garantera stor flexibilitet, så** att den rapporterande personen kan välja den lämpligaste kanalen beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Vidare är det nödvändigt att skydda offentliga utlämnanden, med beaktande av demokratiska principer såsom öppenhet och ansvarighet och grundläggande rättigheter **såsom** yttrandefrihet, mediernas frihet **och rätten till information**, och samtidigt bevara jämvikten mellan arbetsgivares rätt att

mediernas frihet, och samtidigt bevara jämvikten mellan arbetsgivares rätt att sköta sin organisation och skydda sina intressen och allmänhetens intresse av att skyddas från skada, i linje med de kriterier som utvecklats i rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna.

⁵⁷ Ett av kriterierna för att avgöra om repressalier mot visseblåsare som offentliggör information inkräktar på yttrandefriheten på ett sätt som inte är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle, är huruvida de personer som lämnar ut informationen hade alternativa kanaler till sitt förfogande för utlämnandet; se till exempel beslutet av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i målet Guja mot Moldavien, ansökan nr 14277/04, av den 12 februari 2008.

sköta sin organisation och skydda sina intressen och allmänhetens intresse av att skyddas från skada, i linje med de kriterier som utvecklats i rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna⁵⁷.

⁵⁷ Ett av kriterierna för att avgöra om repressalier mot visseblåsare som offentliggör information inkräktar på yttrandefriheten på ett sätt som inte är nödvändigt i ett demokratiskt samhälle, är huruvida de personer som lämnar ut informationen hade alternativa kanaler till sitt förfogande för utlämnandet; se till exempel beslutet av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i målet Guja mot Moldavien, ansökan nr 14277/04, av den 12 februari 2008.

Or. fr

Ändringsförslag 18

Förslag till direktiv Skäl 62

Kommissionens förslag

(62) Som regel **bör** rapporterande personer först använda de interna kanaler som står till deras förfogande och rapportera till sin arbetsgivare. Det kan dock vara så att det inte finns några interna kanaler (i fråga om enheter som inte är skyldiga att inrätta sådana enligt detta direktiv eller tillämplig nationell lagstiftning) eller att **det inte är obligatoriskt att använda dem (t.ex. i fråga om personer som inte befinner sig i ett anställningsförhållande) eller att de har använts men inte fungerade** korrekt (t.ex. **hanterades** rapporten inte omsorgsfullt eller inom en rimlig tidsfrist,

Ändringsförslag

(62) Som regel **brukar** rapporterande personer först använda de interna kanaler som står till deras förfogande och rapportera till sin arbetsgivare. Det kan dock vara så att det inte finns några interna kanaler (i fråga om enheter som inte är skyldiga att inrätta sådana enligt detta direktiv eller tillämplig nationell lagstiftning) eller att de har använts men inte **fungerat** korrekt (t.ex. **att** rapporten inte **behandlats** omsorgsfullt eller inom en rimlig tidsfrist, eller **att ingen åtgärd vidtagits** för att åtgärda lagöverträdelsern trots ett positivt resultat av utredningen).

eller *vidtogs inte någon åtgärd* för att åtgärda lagöverträdelsen trots ett positivt resultat av utredningen).

Or. fr

Ändringsförslag 19

Förslag till direktiv Skäl 63

Kommissionens förslag

(63) I andra fall kan interna kanaler rimligen inte förväntas fungera korrekt, till exempel om de rapporterade personerna har giltiga skäl att tro att de skulle utsättas för repressalier i samband med rapporteringen, att deras identitet inte skulle behandlas konfidentiellt, att den ytterst ansvarige i det arbetsrelaterade sammanhanget är inblandad i överträdelsen, att överträdelsen skulle kunna döljas, att bevis kan döljas eller förstöras, att effektiviteten i de behöriga myndigheternas utredningsåtgärder skulle kunna äventyras eller att brådskande åtgärder krävs (till exempel på grund av överhängande risk för betydande och specifik fara för människors liv, hälsa eller säkerhet eller för miljön. ***I alla sådana fall bör*** personer som rapporterar externt till de behöriga myndigheterna och, i förekommande fall, till unionens organ eller byråer skyddas. Dessutom bör skydd också beviljas i fall där unionslagstiftningen tillåter att den rapporterade personen rapporterar direkt till behöriga nationella myndigheter eller till unionens behöriga organ eller byråer, till exempel i samband med bedrägerier riktade mot unionens budget, för att förhindra och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism eller på området för finansiella tjänster.

Ändringsförslag

(63) I andra fall kan interna kanaler rimligen inte förväntas fungera korrekt, till exempel om de rapporterade personerna har giltiga skäl att tro att de skulle utsättas för repressalier i samband med rapporteringen, att deras identitet inte skulle behandlas konfidentiellt, att den ytterst ansvarige i det arbetsrelaterade sammanhanget är inblandad i överträdelsen, att överträdelsen skulle kunna döljas, att bevis kan döljas eller förstöras, att effektiviteten i de behöriga myndigheternas utredningsåtgärder skulle kunna äventyras, ***att allmänheten har ett intresse av att informeras*** eller att brådskande åtgärder krävs (till exempel på grund av överhängande risk för betydande och specifik fara för människors liv, hälsa eller säkerhet eller för miljön). Personer som rapporterar externt till de behöriga myndigheterna och, i förekommande fall, till unionens organ eller byråer ***bör alltså skyddas om de bedömer att det är lämpligare att använda sig av extern rapportering***. Dessutom bör skydd också beviljas i fall där unionslagstiftningen tillåter att den rapporterade personen rapporterar direkt till behöriga nationella myndigheter eller till unionens behöriga organ eller byråer, till exempel i samband med bedrägerier riktade mot unionens budget, för att förhindra och upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism eller på området för finansiella tjänster.

Ändringsförslag 20

Förslag till direktiv

Skäl 64

Kommissionens förslag

(64) Personer som gör ett offentligt utlämnande bör också omfattas av skydd ***i fall där en överträdelse lämnas utan åtgärd (till exempel i fall där den inte var korrekt bedömd eller utredd eller där inga avhjälpande åtgärder vidtogs) trots att den rapporterats internt och/eller externt efter en stegvis användning av tillgängliga kanaler, eller i fall där rapporterade personer har giltiga skäl att tro att det finns samverkan mellan den som har begått överträdelsen och den behöriga myndigheten, eller har rimliga misstankar om att bevis kan döljas eller förstöras, eller att effektiviteten i de behöriga myndigheternas utredningsåtgärder skulle kunna äventyras, eller i fall av överhängande eller uppenbar fara för allmänintresset, eller om det finns en risk för oåterkallelig skada, bland annat skada för den fysiska integriteten.***

Ändringsförslag

(64) Personer som gör ett ***direkt*** offentligt utlämnande ***när de anser att detta är nödvändigt*** bör också omfattas av skydd.

Ändringsförslag 21

Förslag till direktiv

Skäl 64a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(64a) Skyddet av visselblåsare gör det möjligt att förhindra och reparera skador för allmänintresset. Samtidigt som det är viktigt att inrätta ett sammanhållet och stabilt system för rapportering av överträdelser enligt detta direktiv bör

systemet bygga på relevansen och nyttan av den information som kommer till den berörda organisationens, de behöriga myndigheternas eller allmänhetens kännedom. Det är därför nödvändigt att garantera att det skydd som tillhandahålls genom detta direktiv beviljas varje person som rapporterar eller gör ett utlämnande enligt vad som anges i detta direktiv, utan att något som rör personens motivation får anföras mot denne i syfte att förvägra detta skydd.

Or. fr

Ändringsförslag 22

Förslag till direktiv Skäl 65

Kommissionens förslag

(65) Rapporterade personer bör skyddas mot alla former av repressalier, direkta *såväl* som indirekta, som vidtas av deras arbetsgivare eller kunder/tjänstemottagare och personer som arbetar för eller agerar på *vägnar av dessa*, inbegripet medarbetare och chefer inom samma organisation eller i andra organisationer med vilka den rapporterade personen är i kontakt i samband med *hans/hennes* arbetsrelaterade verksamhet, om repressalier rekommenderas eller tolereras av den berörda personen. Skydd bör inte bara ges mot repressalieåtgärder som vidtas gentemot den rapporterade personen själv, utan även sådana som vidtas gentemot den rättsliga enhet som han eller hon företräder, såsom vägran att tillhandahålla tjänster, svartlistning eller bojkott. Indirekta repressalier omfattar åtgärder mot anhöriga till den rapporterade personen som också har en arbetsrelaterad anknytning till dennes arbetsgivare eller kund/tjänstemottagare samt arbetstagarrepresentanter som har

Ändringsförslag

(65) Rapporterade personer bör skyddas mot alla former av repressalier, *såväl* direkta som indirekta, som vidtas av deras arbetsgivare eller kunder/tjänstemottagare och personer som arbetar för eller agerar på *dessas vägnar*, inbegripet medarbetare och chefer inom samma organisation eller i andra organisationer med vilka den rapporterade personen är i kontakt i samband med *sin* arbetsrelaterade verksamhet, om repressalier rekommenderas eller tolereras av den berörda personen. Skydd bör inte bara ges mot repressalieåtgärder som vidtas gentemot den rapporterade personen själv, utan även sådana som vidtas gentemot den rättsliga enhet som han eller hon företräder, såsom vägran att tillhandahålla tjänster, svartlistning eller bojkott. Indirekta repressalier omfattar åtgärder mot *bidragande personer och* anhöriga till den rapporterade personen som också har en arbetsrelaterad anknytning till dennes arbetsgivare eller kund/tjänstemottagare samt arbetstagarrepresentanter som har

tillhandahållit stöd till den rapporterande personen.

tillhandahållit stöd till den rapporterande personen.

Or. fr

Ändringsförslag 23

Förslag till direktiv Skäl 67

Kommissionens förslag

(67) Potentiella visselblåsare som inte är säkra på hur de ska rapportera eller om de i slutändan kommer att skyddas, kan avskräckas från att rapportera. Medlemsstaterna bör säkerställa att relevant information tillhandahålls ***på ett användarvänligt sätt och är lätt tillgänglig för*** allmänheten. Individuell, opartisk, konfidentiell och kostnadsfri rådgivning bör finnas tillgänglig, till exempel om huruvida informationen i fråga omfattas av de tillämpliga reglerna om skydd för visselblåsare, om vilka rapporteringskanaler som är lämpligast att använda och om vilka alternativa förfaranden som finns tillgängliga om informationen inte omfattas av de tillämpliga reglerna (vägledning). Tillgången till sådan rådgivning kan bidra till att säkerställa att rapporter görs via rätt kanal och på ett ansvarsfullt sätt samt att överträdelse och missförhållanden upptäcks i tid eller till och med kan förhindras.

Ändringsförslag

(67) Potentiella visselblåsare som inte är säkra på hur de ska rapportera eller om de i slutändan kommer att skyddas kan avskräckas från att rapportera. Medlemsstaterna bör säkerställa att relevant information tillhandahålls allmänheten ***på ett lättbegripligt och lättillgängligt sätt***. Individuell, opartisk, konfidentiell och kostnadsfri rådgivning bör finnas tillgänglig, till exempel om huruvida informationen i fråga omfattas av de tillämpliga reglerna om skydd för visselblåsare, om vilka rapporteringskanaler som är lämpligast att använda och om vilka alternativa förfaranden som finns tillgängliga om informationen inte omfattas av de tillämpliga reglerna (vägledning). Tillgången till sådan rådgivning kan bidra till att säkerställa att rapporter görs via rätt kanal och på ett ansvarsfullt sätt samt att överträdelse och missförhållanden upptäcks i tid eller till och med kan förhindras.

Or. fr

Ändringsförslag 24

Förslag till direktiv Skäl 67a (nytt)

(67a) I de medlemsstater som föreskriver ett omfattande skydd för visselblåsare finns en mängd arrangemang som ger vägledning och stöd till personer som rapporterar eller gör ett offentligt utlämnande. I vissa fall kan en behörig myndighet som är knuten till den offentliga förvaltningen ge råd, i andra fall spelar det civila samhället en viktig roll. För att ge utrymme för flexibilitet med hänsyn till de olika nationella förhållandena bör det föreskrivas att individuell rådgivning bör kunna tillhandahållas av en oberoende myndighet, en arbetstagarrepresentant eller ett behörigt organ som medlemsstaten utsett, under förutsättning att detta erbjuder tillräckliga garantier.

Or. fr

Ändringsförslag 25

Förslag till direktiv Skäl 70

(70) Det är troligt att **vidtagna** repressalieåtgärder förklaras med att de var motiverade av andra skäl än rapporteringen, och det kan vara mycket svårt för rapporterade personer att bevisa kopplingen dem emellan, särskilt som de som vidtar repressalieåtgärderna kan ha större makt och mer resurser att dokumentera de vidtagna åtgärderna och att argumentera för dem. När den rapporterade personen väl prima facie visar att han eller hon har gjort en rapport eller ett utlämnande i linje med detta direktiv och lidit en skada, bör därför bevisbördan övergå till den person som vidtog den skadliga handlingen, **och denne**

(70) Det är troligt att repressalieåtgärder förklaras med att de var motiverade av andra skäl än rapporteringen, och det kan vara mycket svårt för rapporterade personer att bevisa kopplingen dem emellan, särskilt som de som vidtar repressalieåtgärderna kan ha större makt och mer resurser att dokumentera de vidtagna åtgärderna och att argumentera för dem. När den rapporterade personen väl prima facie visar att han eller hon har gjort en rapport eller ett utlämnande i linje med detta direktiv och lidit en skada bör **det** därför **presumeras att skadan är en följd av repressalier**. Bevisbördan **bör** övergå till den person som vidtog den

bör *sedan* visa att den vidtagna handlingen inte på något sätt var kopplad till rapporteringen eller utlämnandet.

skadliga handlingen, *som då* bör visa att den vidtagna handlingen inte på något sätt var kopplad till rapporteringen eller utlämnandet.

Or. fr

Ändringsförslag 26

Förslag till direktiv Skäl 75a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(75a) På samma sätt kan påtryckningar, konsekvenserna av repressalier eller trakasserier, förlorad tillit och rädsla inför framtiden varaktigt destabilisera en rapporterande person, särskilt under ett rättsligt förfarande. En sådan osäker situation kan äventyra den rapporterande personens agerande till förmån för allmänintresset men framför allt sätta hans eller hennes hälsa och sociala liv på spel. Detta motiverar att man inför åtgärder för psykologiskt stöd för den rapporterande personen under processen.

Or. fr

Ändringsförslag 27

Förslag till direktiv Skäl 78

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(78) Sanktioner är nödvändiga för att säkerställa att reglerna om skydd för visselblåsare är effektiva. Sanktioner mot de som vidtar repressalieåtgärder eller andra negativa åtgärder mot rapporterande personer kan avskräcka andra från att vidta sådana åtgärder. ***Sanktioner mot personer som gör rapporter eller utlämnanden som***

(78) Sanktioner är nödvändiga för att säkerställa att reglerna om skydd för visselblåsare är effektiva. Sanktioner mot de som vidtar repressalieåtgärder eller andra negativa åtgärder mot rapporterande personer kan avskräcka andra från att vidta sådana åtgärder.

visats vara medvetet falska är nödvändiga för att motverka illvillig rapportering och för att bevara förtroendet för systemet. Sådana sanktioner bör vara proportionella så att det säkerställs att de inte har en avskräckande verkan på potentiella visselblåsare.

Or. fr

Ändringsförslag 28

Förslag till direktiv Skäl 82

Kommissionens förslag

(82) Det materiella tillämpningsområdet för detta direktiv bygger på identifieringen av områden där införandet av skydd för visselblåsare förefaller vara berättigat och nödvändigt på grundval av tillgängliga bevis. Detta materiella tillämpningsområde kan utvidgas till **att omfatta ytterligare** områden eller unionsrättsakter om detta visar sig vara nödvändigt som ett sätt att stärka kontrollen av deras efterlevnad mot bakgrund av bevis som kan framkomma i framtiden eller på grundval av utvärderingar av hur detta direktiv har fungerat.

Ändringsförslag

(82) Det materiella tillämpningsområdet för detta direktiv bygger på identifieringen av områden där införandet av skydd för visselblåsare förefaller vara berättigat och nödvändigt på grundval av tillgängliga bevis. Detta materiella tillämpningsområde kan utvidgas till **andra** områden eller unionsrättsakter om detta visar sig vara nödvändigt som ett sätt att stärka kontrollen av deras efterlevnad, mot bakgrund av bevis **som kommissionen bör fortsätta att samla in och** som kan framkomma i framtiden eller på grundval av utvärderingar av hur detta direktiv har fungerat.

Or. fr

Ändringsförslag 29

Förslag till direktiv Skäl 84

Kommissionens förslag

(84) **Målen** för detta direktiv, nämligen att genom ett effektivt skydd för **viselblåsare** stärka kontrollen av

Ändringsförslag

(84) **Målet** för detta direktiv, nämligen att genom ett effektivt skydd för **visselblåsare** stärka kontrollen av

efterlevnaden **av unionsrätten** på vissa politikområden och med avseende på vissa rättsakter, där överträdelser av unionsrätten kan orsaka **allvarlig** skada för allmänintresset, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna utan kan uppnås bättre **på unionsnivå** genom att miniminormer för harmonisering av skyddet för visselblåsare **föreskrivs**. Vidare kan endast åtgärder på unionsnivå åstadkomma enhetlighet och anpassa de befintliga unionsreglerna om skydd för visselblåsare. Därför kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

efterlevnaden på vissa politikområden och med avseende på vissa rättsakter där överträdelser av unionsrätten kan orsaka skada för allmänintresset, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna utan kan uppnås bättre genom att **unionen föreskriver** miniminormer för harmonisering av skyddet för visselblåsare. Vidare kan endast åtgärder på unionsnivå åstadkomma enhetlighet och anpassa de befintliga unionsreglerna om skydd för visselblåsare. Därför kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

Or. fr

Ändringsförslag 30

Förslag till direktiv Kapitel 1 – rubriken

Kommissionens förslag

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH
DEFINITIONER

Ändringsförslag

SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE
OCH DEFINITIONER

Or. fr

Ändringsförslag 31

Förslag till direktiv Artikel -1 (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel -1

Syfte

Målet för detta direktiv är att genom att garantera en hög skyddsnivå för de grundläggande fri- och rättigheterna stärka rättstillämpningen och tillämpningen av unionens politik samt skyddet av allmänintresset genom att fastställa gemensamma miniminormer för skydd av personer som rapporterar om olaglig verksamhet eller lagmissbruk på de områden som anges i artikel 1.

Or. fr

Ändringsförslag 32

Förslag till direktiv Artikel 1 – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag

1. *I syfte att stärka kontrollen av efterlevnaden av unionsrätt och unionspolitik på särskilda områden, fastställs i detta direktiv miniminormer för skydd för personer som rapporterar om följande olagliga verksamheter eller lagmissbruk:*

Ändringsförslag

1. I detta direktiv *fastställs gemensamma* miniminormer för skydd av personer som rapporterar om *eller avslöjar*

Or. fr

Ändringsförslag 33

Förslag till direktiv Artikel 1 – punkt 1 – led da (nytt)

Kommissionens förslag

da) överträdelser av de grundläggande fri- och rättigheterna såsom dessa skyddas av stadgan.

Ändringsförslag

Or. fr

Ändringsförslag 34

Förslag till direktiv Artikel 2 – punkt 1 – inledningen

Kommissionens förslag

1. Detta direktiv ska tillämpas på rapporterade personer som arbetar i den privata eller offentliga sektorn och som förvärvat information om överträdelser i ett arbetsrelaterat sammanhang, inbegripet, åtminstone, följande:

Ändringsförslag

1. Detta direktiv ska tillämpas på rapporterade **och bidragande** personer som arbetar i den privata eller offentliga sektorn och som förvärvat information om överträdelser i ett arbetsrelaterat sammanhang, inbegripet åtminstone följande:

Or. fr

Ändringsförslag 35

Förslag till direktiv Artikel 2 – punkt 1 – led da (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

da) Tjänstemän och övriga anställda i Europeiska unionen så som dessa definieras i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän i Europeiska unionen och anställningsvillkoren för övriga anställda i unionen, vilka fastställs i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68^{1a}.

^{1a} EGT L 56, 4.3.1968, s. 1.

Or. fr

Ändringsförslag 36

Förslag till direktiv Artikel 2 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Detta direktiv ska också tillämpas

Ändringsförslag

2. Detta direktiv ska också tillämpas

på rapporterade personer vilkas arbetsrelaterade förhållande ännu inte har inletts, i fall där information rörande en överträdelse har förvärvats under rekryteringsprocessen eller andra förhandlingar inför ingående av avtal.

på rapporterade personer vilkas arbetsrelaterade förhållande ännu inte har inletts, i fall där information rörande en överträdelse har förvärvats under rekryteringsprocessen eller andra förhandlingar inför ingående av avtal, **liksom på rapporterade personer vilkas arbetsrelaterade förhållande har avslutats.**

Or. fr

Ändringsförslag 37

Förslag till direktiv Artikel 3 – led 1

Kommissionens förslag

(1) överträdelser: faktiska eller potentiella olagliga verksamheter eller lagmissbruk som rör de unionsrättsakter och områden som omfattas av det tillämpningsområde som avses i artikel 1 och i bilagan.

Ändringsförslag

(1) överträdelser: **missförhållanden**, faktiska eller potentiella olagliga verksamheter eller lagmissbruk som rör de unionsrättsakter – **i den mån dessa akter utgör skyddsramen för unionens allmänna intresse** – och **de** områden som omfattas av det tillämpningsområde som avses i artikel 1 och i bilagan.

Or. fr

Ändringsförslag 38

Förslag till direktiv Artikel 3 – led 8

Kommissionens förslag

(8) utlämnande: **göra** information om överträdelser som förvärvats i ett arbetsrelaterat sammanhang **tillgänglig för allmänheten**.

Ändringsförslag

(8) **offentligt** utlämnande: **tillgängliggörande för allmänheten av** information om överträdelser som förvärvats i ett arbetsrelaterat sammanhang.

(Denna ändring berör hela texten. Om ändringen antas ska hela texten anpassas i

Ändringsförslag 39

Förslag till direktiv Artikel 3 – led 9

Kommissionens förslag

(9) rapporterande person: en fysisk eller juridisk person som rapporterar eller lämnar ut information om överträdelser som förvärvats i samband med dennes arbetsrelaterade verksamhet.

Ändringsförslag

(Berör inte den svenska versionen.)

Motivering

(Berör inte den svenska versionen.)

Ändringsförslag 40

Förslag till direktiv Artikel 3 – led 9a (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

(9a) bidragande person: en fysisk eller juridisk person som bidrar till rapporteringen eller bistår eller hjälper den rapporterande personen i denna.

Ändringsförslag 41

Förslag till direktiv Artikel 3 – led 12

Kommissionens förslag

(12) repressalie: varje **hot om eller faktiskt** handling eller underlåtenhet som föranletts av **den interna eller externa rapporteringen vilken** sker i ett arbetsrelaterat sammanhang och ger upphov till eller kan ge upphov till **oberättigad** skada för den rapporterade personen.

Ändringsförslag

(12) repressalie: varje handling eller underlåtenhet, **vare sig den är verklig eller används som hotelse**, som föranletts av **intern eller extern rapportering eller ett offentligt utlämnande och som** sker i ett arbetsrelaterat sammanhang och ger upphov till eller kan ge upphov till **oskälig** skada för den rapporterade personen.

Or. fr

Ändringsförslag 42

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att rättsliga enheter i den privata och den offentliga sektorn inrättar interna kanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning av rapporter, **vid behov** efter samråd med arbetsmarknadens parter.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att rättsliga enheter i den privata och den offentliga sektorn inrättar interna kanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning av rapporter efter samråd med arbetsmarknadens parter.

Or. fr

Ändringsförslag 43

Förslag till direktiv Artikel 4 – punkt 6 – led da (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

da) unionens institutioner, organ och byråer.

Or. fr

Ändringsförslag 44

Förslag till direktiv Artikel 5 – punkt 1 – led ba (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

ba) En konfidentiell bekräftelse av mottagandet av rapporten till den rapporterande personen inom högst sju dagar.

Or. fr

Ändringsförslag 45

Förslag till direktiv Artikel 5 – punkt 1 – led d

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

d) En rimlig tidsfrist, som inte överstiger **tre månader** efter rapporten, för att lämna återkoppling till den rapporterande personen om uppföljningen av rapporten.

d) En rimlig tidsfrist som inte överstiger **en månad** efter **inlämningen av** rapporten, för att lämna återkoppling till den rapporterande personen om uppföljningen av rapporten.

Or. fr

Ändringsförslag 46

Förslag till direktiv Artikel 5 – punkt 3

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

3. Den person eller avdelning som avses i punkt 1 b får vara samma person som är behörig att ta emot rapporter. Ytterligare personer får utses att vara ”förtroendepersoner” som rapporterande personer och personer som överväger att rapportera kan söka rådgivning hos.

3. Den person eller avdelning som avses i punkt 1 b får vara samma person som är behörig att ta emot rapporter. Ytterligare personer får utses att vara ”förtroendepersoner” som rapporterande personer och personer som överväger att rapportera kan söka rådgivning hos. **Dessa personer kan i synnerhet utgöras av arbetstagarrepresentanter.**

Ändringsförslag 47

Förslag till direktiv Artikel 9 – punkt 1 – led aa (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

aa) En konfidentiell bekräftelse av mottagandet av rapporten till den rapporterande personen inom högst sju dagar.

Or. fr

Ändringsförslag 48

Förslag till direktiv Artikel 9 – punkt 1 – led b

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

b) En rimlig tidsfrist, som inte överstiger **tre månader** eller **sex månader** i vederbörligen motiverade fall, för att lämna återkoppling till den rapporterande personen om uppföljningen av rapporten och innehållet i denna återkoppling.

b) En rimlig tidsfrist som inte överstiger **två månader** eller i vederbörligen motiverade fall **fyra månader efter inlämningen av rapporten**, för att lämna återkoppling till den rapporterande personen om uppföljningen av rapporten och innehållet i denna återkoppling.

Or. fr

Ändringsförslag 49

Förslag till direktiv Artikel 13 – punkt 1

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1. En rapporterande person ska omfattas av skydd **enligt** detta direktiv **om** han eller hon har rimliga skäl att tro att den

1. En rapporterande person ska omfattas av **det** skydd **som föreskrivs i**

information som rapporterades var riktig vid **tiden** för rapporteringen **och att** informationen omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv.

detta direktiv, **under förutsättning att**

- a) han eller hon har rimliga skäl att tro att den information som rapporterades var riktig vid **tidpunkten** för rapporteringen,
- b) informationen omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv, **och att**
- c) **han eller hon har gjort en intern rapportering enligt artikel 5, en extern rapportering enligt artikel 9 eller ett offentligt utlämnande.**

Or. fr

Ändringsförslag 50

Förslag till direktiv
Artikel 13 – punkt 1a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

1a. En rapporterande person som har följt villkoren för att rapportera i punkt 1 får inte förvägras det skydd som föreskrivs i detta direktiv med hänvisning till något som rör hans eller hennes motivation.

Or. fr

Ändringsförslag 51

Förslag till direktiv
Artikel 13 – punkt 2

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

2. En person som rapporterar externt ska omfattas av skydd enligt detta direktiv om ett av följande villkor är uppfyllt:

utgår

a) *Han eller hon rapporterade först internt men ingen lämplig åtgärd vidtogs som svar på rapporten inom den rimliga tidsfrist som avses i artikel 5.*

b) *Interna rapporteringskanaler fanns inte tillgängliga för den rapporterande personen eller den rapporterande personen kunde rimligen inte förväntas känna till att sådana kanaler fanns tillgängliga.*

c) *Det var i enlighet med artikel 4.2 inte obligatoriskt för den rapporterande personen att använda interna rapporteringskanaler.*

d) *Han eller hon kunde inte rimligen förväntas använda interna rapporteringskanaler mot bakgrund av föremålet för rapporten.*

e) *Han eller hon hade rimliga skäl att tro att användningen av interna rapporteringskanaler skulle kunna äventyra effektiviteten i de behöriga myndigheternas utredningsåtgärder.*

f) *Han eller hon hade rätt att rapportera direkt genom externa rapporteringskanaler till en behörig myndighet med stöd av unionsrätten.*

Or. fr

Ändringsförslag 52

Förslag till direktiv Artikel 13 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. En person som rapporterar till unionens relevanta organ eller byråer om överträdelser som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv ska omfattas av skydd **enligt** detta direktiv på samma villkor som en person som rapporterat **externt** i enlighet med **de**

Ändringsförslag

3. En person som rapporterar till unionens relevanta organ eller byråer om överträdelser som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv ska omfattas av **det** skydd **som föreskrivs i** detta direktiv på samma villkor som en person som rapporterat i enlighet med

villkor som anges i punkt 2.

punkt 1.

Or. fr

Ändringsförslag 53

Förslag till direktiv Artikel 13 – punkt 4

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4. En person som lämnar ut information till allmänheten om överträdelse som omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv ska omfattas av skydd enligt detta direktiv om

utgår

a) han eller hon först rapporterade internt och/eller externt i enlighet med kapitlen II och III och punkt 2 i denna artikel, men ingen lämplig åtgärd vidtogs som svar på rapporten inom den rimliga tidsfrist som avses i artiklarna 6.2 b och 9.1 b, eller

b) han eller hon inte rimligen kunde förväntas använda interna och/eller externa rapporteringskanaler på grund av överhängande eller uppenbar fara för allmänintresset eller på grund av omständigheterna i det enskilda fallet, eller om det föreligger en risk för oåterkallelig skada.

Or. fr

Ändringsförslag 54

Förslag till direktiv Artikel 13 – punkt 4a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

4a. En person som rapporterar anonymt och vars identitet röjs i ett senare skede ska åtnjuta det skydd som

tillhandahålls genom detta direktiv på samma villkor som en rapporterande person vars identitet var känd redan från början av rapporteringen eller det offentliga utlämnandet.

Or. fr

Ändringsförslag 55

Förslag till direktiv Artikel 14 – inledningen

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att förbjuda alla former av repressalier, direkta *såväl* som indirekta, mot rapporterande personer som uppfyller villkoren i artikel 13, *inbegripet och särskilt* i form av följande:

Ändringsförslag

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att förbjuda alla former av repressalier, *såväl* direkta som indirekta, mot rapporterande personer som uppfyller villkoren i artikel 13, *bland annat* i form av följande:

Or. fr

Ändringsförslag 56

Förslag till direktiv Artikel 14 – led na (nytt)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

na) alla vitsord från den berörda personen vilka riktas till en tredje part som är underordnad denne och syftar till att genomföra någon form av repressalier enligt vad som anges i denna artikel.

Or. fr

Ändringsförslag 57

Förslag till direktiv Artikel 14a (ny)

Artikel 14a

Vägledning till den rapporterande personen av en oberoende tredje part

1. Medlemsstaterna får föreskriva att den rapporterande personen eller den person som avser att rapportera eller göra ett offentligt utlämnande ska få vägledning under processen. Identiteten på de personer som avses i denna punkt ska behandlas konfidentiellt under denna vägledning, som bland annat kan bestå av

- a) opartisk, konfidentiell och kostnadsfri rådgivning, särskilt angående detta direktivs tillämpningsområde, rapporteringskanalerna och det skydd som beviljas den rapporterande personen, liksom den berörda personens rättigheter,**
- b) juridisk rådgivning vid tvister,**
- c) psykologiskt stöd.**

2. Denna vägledning kan tillhandahållas av en oberoende administrativ myndighet, en arbetstagarorganisation eller ett behörigt organ som medlemsstaten utsett, förutsatt att detta uppfyller följande kriterier:

- a) Det har inrättats på vederbörligt sätt i enlighet med en medlemsstats lagar.**
- b) Det har ett berättigat intresse av att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna i detta direktiv.**
- c) Det drivs utan vinstsyfte.**

Or. fr

Ändringsförslag 58

**Förslag till direktiv
Artikel 15 – punkt 5**

Kommissionens förslag

5. I rättsliga förfaranden som avser skada som lidits av den rapporterande personen, och under förutsättning att denne visar att det finns rimliga skäl att anta att skadan **utgjorde** repressalier för att denne gjort rapporten eller utlämnandet, ska det **vara den person som har vidtagit repressalieåtgärden som ska visa att skadan inte var en följd av rapporten utan uteslutande grundandes på vederbörligen motiverade skäl.**

Ändringsförslag

5. I rättsliga förfaranden som avser skada som lidits av den rapporterande personen, och under förutsättning att denne visar att det finns rimliga skäl att anta att skadan **var en följd av** repressalier för att denne gjort rapporten eller **det offentliga** utlämnandet, ska det **presumeras** att skadan **har lidits till följd av repressalier för rapporten eller det offentliga utlämnandet.**

Or. fr

Ändringsförslag 59

Förslag till direktiv Artikel 15 – punkt 7

Kommissionens förslag

7. Utöver det undantag från åtgärder, förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i direktiv (EU) 2016/943, ska rapporterande personer i rättsliga förfaranden, inbegripet avseende förtal, intrång i upphovsrätt eller brott mot tystnadsplikt eller avseende ersättningsanspråk som bygger på privaträtt, offentlig rätt eller kollektiv arbetsrätt, ha rätt att åberopa en rapport eller ett utlämnande som gjorts i enlighet med detta direktiv för att yrka **avslag.**

Ändringsförslag

7. Utöver det undantag från åtgärder, förfaranden och rättsmedel som föreskrivs i direktiv (EU) 2016/943, ska rapporterande personer i rättsliga förfaranden, inbegripet avseende förtal, intrång i upphovsrätt eller brott mot tystnadsplikt eller avseende ersättningsanspråk som bygger på privaträtt, offentlig rätt eller kollektiv arbetsrätt, ha rätt att åberopa en rapport eller ett utlämnande som gjorts i enlighet med detta direktiv för att yrka **på att talan ska ogillas.**

Or. fr

Ändringsförslag 60

Förslag till direktiv Artikel 15 – punkt 8a (ny)

8a. *Medlemsstaterna ska se till att den rapporterande personen kan begära och få tillgång till lämpligt psykologiskt stöd.*

Or. fr

Ändringsförslag 61

Förslag till direktiv Artikel 15a (ny)

Kommissionens förslag

Ändringsförslag

Artikel 15a

Skyldighet att behandla rapporterande personers identitet konfidentiellt

1. Den rapporterande personens identitet får inte röjas utan dennes uttryckliga samtycke. Denna sekretessskyldighet omfattar också uppgifter som kan användas för att identifiera den rapporterande personen.

2. En person som förfogar över eller förvärvar de uppgifter som avses i punkt 1 ska vara skyldig att inte lämna ut dessa uppgifter.

3. De omständigheter under vilka, genom undantag från punkt 2, uppgifter om den rapporterande personens identitet får röjas ska begränsas till undantagsfall där utlämnandet av dessa uppgifter är en nödvändig och proportionerlig skyldighet enligt unionsrätten eller nationell lagstiftning i samband med utredningar eller senare rättsliga förfaranden eller för att slå vakt om andras friheter, däribland rätten till försvar för den berörda personen, och i varje fall med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder enligt den berörda lagstiftningen.

4. I de fall som avses i punkt 3 ska den person som utsetts att ta emot rapporten

underrätta den rapporterande personen innan dennes identitet röjs.

5. Kanalerna för intern och extern rapportering ska vara utformade på ett sätt som garanterar att den rapporterande personens identitet behandlas konfidentiellt och att åtkomst för obehöriga personer förhindras.

Or. fr

Ändringsförslag 62

Förslag till direktiv
Artikel 17 – punkt 2

Kommissionens förslag

2. Medlemsstaterna ska föreskriva effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner tillämpliga på personer som gör illvilliga eller ogrundade rapporter eller utlämnanden, inbegripet åtgärder för att ersätta personer som har lidit skada på grund av illvilliga eller ogrundade rapporter eller utlämnanden.

Ändringsförslag

utgår

Or. fr

Ändringsförslag 63

Förslag till direktiv
Artikel 19

Kommissionens förslag

Medlemsstaterna får införa eller behålla bestämmelser som är förmånligare för rapporterande personers rättigheter än de som anges i detta direktiv, utan att det påverkar tillämpningen av *artiklarna 16 och 17.2.*

Ändringsförslag

Medlemsstaterna får införa eller behålla bestämmelser som är förmånligare för rapporterande personers rättigheter än de som anges i detta direktiv, utan att det påverkar tillämpningen av *artikel 16.*

Or. fr

Ändringsförslag 64

Förslag till direktiv Artikel 21 – punkt 1

Kommissionens förslag

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla kommissionen all relevant information om genomförandet och tillämpningen av detta direktiv. På grundval av den information som tillhandahållits ska kommissionen senast den 15 maj 2023 lägga fram en rapport om genomförandet och tillämpningen av detta direktiv för Europaparlamentet och rådet.

Ändringsförslag

1. Medlemsstaterna ska tillhandahålla kommissionen all relevant information om genomförandet och tillämpningen av detta direktiv. På grundval av den information som tillhandahållits ska kommissionen senast den 15 maj 2023 lägga fram en rapport om genomförandet och tillämpningen av detta direktiv för Europaparlamentet och rådet. **Rapporten ska också innehålla en första utvärdering av om det är lämpligt att utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv till andra områden eller unionsakter.**

Or. fr

Ändringsförslag 65

Förslag till direktiv Artikel 21 – punkt 3

Kommissionens förslag

3. Kommissionen ska senast den 15 maj 2017, med beaktande av den rapport som lagts fram i enlighet med punkt 1 och **medlemsstaternas statistik** som lagts fram i enlighet med punkt 2, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en bedömning av inverkan av den nationella lagstiftning som införlivar detta direktiv. Rapporten ska utvärdera hur detta direktiv har fungerat och överväga behovet av ytterligare åtgärder, inbegripet i förekommande fall ändringar i syfte att utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv till ytterligare områden eller unionsrättsakter.

Ändringsförslag

3. Kommissionen ska senast den 15 maj 2025, med beaktande av den rapport som lagts fram i enlighet med punkt 1 och **statistik från medlemsstaterna** som lagts fram i enlighet med punkt 2, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en bedömning av inverkan av den nationella lagstiftning som införlivar detta direktiv. Rapporten ska utvärdera hur detta direktiv har fungerat och överväga behovet av ytterligare åtgärder, inbegripet i förekommande fall ändringar i syfte att utvidga tillämpningsområdet för detta direktiv till ytterligare områden eller unionsrättsakter.

MOTIVERING

Skydd av visselblåsare: ett viktigt verktyg för att skydda allmänintresset

Debatten om skydd av visselblåsare har gjort stora framsteg under de senaste årtiondena i Europa. Mot bakgrund av många studier och tillvaratagna erfarenheter framstår det i dag som omöjligt att förneka att visselblåsare spelar en positiv roll för att förhindra och korrigera åsidosättande av allmänintresset. Det finns dock ännu en stor potential kvar för en etisk rapportering av missförhållanden, eftersom många människor som blir vittne till ett åsidosättande av allmänintresset i ett yrkesrelaterat sammanhang fortfarande inte rapporterar detta systematiskt. Skälen till detta är många och sträcker sig från bristande medvetenhet om möjligheterna att rapportera till fruktan för repressalier om man säger något. Detta får skadliga konsekvenser för samhället som helhet, eftersom ett stort antal handlingar som skadar allmänintresset, vare sig de rör miljön, kampen mot skatteundandragande eller korruption eller folkhälsan, fortsätter att inträffa och medborgarnas rätt till information därmed urholkas.

I medlemsstaterna har ny lagstiftning till skydd för visselblåsare ofta varit en följd av större skandaler eller katastrofer. De rekommendationer som Europarådet antog 2014 markerade dock ett viktigt steg i och med fastställandet av en rad normer som medlemsstaterna uppmanas att införliva i sin nationella lagstiftning.

Förslaget till direktiv är delvis inspirerat av dessa normer och Europadomstolens rättspraxis om yttrandefrihet. Föredraganden är mycket tillfreds över att kommissionen har valt att lägga fram sitt förslag till direktiv inom ramen för dessa rekommendationer, samtidigt som den tagit hänsyn till den resolution som Europaparlamentet antog den 24 oktober 2017.

Tillämpningsområdet: säkerställa effektiviteten för det föreslagna instrumentet

Föredraganden anser att valet av ett brett och övergripande tillämpningsområde är positivt, eftersom det kommer att göra det möjligt att täcka många sektorer, från skyddet av unionens ekonomiska intressen till kärnsäkerhet och skyddet av miljön och folkhälsan samt kampen mot skatteundandragande. En person betraktas som visselblåsare när han eller hon rapporterar eller avslöjar en överträdelse av en unionsrättsakt som avser dessa sektorer, enligt definitionen i bilagan till förslaget. Det finns dock en risk när det gäller handlingar som inte skulle utgöra en överträdelse i den mening som avses i direktivet. Därför föreslår föredraganden att alla missförhållanden inom dessa sektorer ska kunna täckas. På detta sätt anser föredraganden att skyddet för allmänintresset, vilket är kärnan i förslaget, kommer att beaktas bättre.

Eftersom Europeiska unionen bygger på en gemenskap av värden och principer som garanterar respekten för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna anser föredraganden det nödvändigt att ta med dessa grundläggande rättigheter i tillämpningsområdet för förslaget.

Tjänstemän och övriga anställda i Europeiska unionen kan inom ramen för sin yrkesverksamhet komma att förfoga över uppgifter som skulle kunna rapporteras i den mening som avses i detta direktiv och riskerar att drabbas av repressalier. Det är alltså viktigt att ge dem samma skydd som övriga arbetstagare. Det är också viktigt att garantera ett skydd

för personer som bistår den rapporterande personen i processen, även när det handlar om undersökande journalister.

Rapporteringskanaler: att agera i visseblåsarens intresse

Utformningen av rapporteringskanalerna enligt vad som anges i det föreslagna direktivet ger enligt föredraganden tillräckliga garantier för tillförlitlighet och oberoende. De skulle dock kunna förbättras genom att man inför en bekräftelse av mottagandet av en rapport. De handläggningstider som kommissionen föreslår förefaller vidare vara alltför långa, vilket kan vara till nackdel för rapporteringen, och föredraganden föreslår därför att de ska förkortas. Hon anser också att fackliga företrädare bör vara fullt delaktiga i utformningen av de interna kanalerna och kunna komma med råd och vägledning till dem som så önskar. Arbetstagarrepresentanterna är nämligen direkt närvarande på plats och är de bäst lämpade att vägleda potentiella visseblåsare i processen och informera dem om kanalerna för intern rapportering och om deras rättigheter och skyldigheter. Det är alltså viktigt att ge dem denna roll inom ramen för direktivet.

Dessutom framstår det som avgörande att garantera en hög nivå av konfidentialitet för den rapporterande personens identitet. Personer som konstaterar oegentligheter hamnar nämligen ofta i en situation där de hämmas av själv censur som grundar sig på rädsla för att deras identitet ska röjas. Det har visats att respekt för konfidentialiteten gör att fler rapporter kommer in. Bestämmelserna i förslaget under behandling bör därför stärkas på detta område genom att en strikt konfidentialitetsprincip införs, från vilken undantag får göras endast i begränsade undantagsfall.

Främja rapporteringens effektivitet och rätten till information

Det föreslagna direktivet innebär en relativt strikt ordningsföljd i fråga om användningen av rapporteringskanaler, med vissa undantag. Som allmän regel ska en potentiell visseblåsare först vända sig till sin arbetsgivare, vänta på att rapporten ska behandlas i upp till tre månader, därefter vid ett otillfredsställande svar vända sig till en extern myndighet och eventuellt vänta i ytterligare sex månader. Detta riskerar inte bara att äventyra själva rapporten utan framför allt att visseblåsaren hamnar i omedelbara svårigheter gentemot sin arbetsgivare. Dessutom lägger detta tillvägagångssätt bördan på visseblåsaren att bevisa att han eller hon har valt den lämpligaste kanalen om den ordningsföljd som föreskrivs i förslaget frångås. Om maktförhållandena redan är i obalans riskerar detta att bli till nackdel för visseblåsaren. Slutligen tar detta tillvägagångssätt inte tillräcklig hänsyn till medborgarnas rätt till information i händelse av ett åsidosättande av allmänintresset. Av dessa skäl föreslår föredraganden att denna rangordning av kanalerna ska avskaffas och större flexibilitet införs, så att valet av den lämpligaste kanalen lämnas åt den rapporterande personen.

Det är positivt att förslaget ger skydd åt dem som har rimliga skäl att anta att den rapporterade informationen var riktig vid tidpunkten för rapporteringen, men föredraganden anser att denna bestämmelse bör klargöras ytterligare för att utesluta varje möjlighet att vägra skydd av skäl som rör visseblåsarens avsikter. Förslaget borde först och främst fokusera på nyttan av den avslöjade informationen med hänsyn till allmänintresset, och först därefter gå in på motiven bakom avslöjandet.

Ett effektivt och heltäckande skydd för visselblåsare

Det föreslagna direktivet innehåller ett allmänt förbud mot repressalier, vilka beskrivs i en förteckning. Denna förteckning kan inte på något sätt betraktas som uttömmande, eftersom endast fantasin sätter gränserna för de repressalier som kan komma i fråga. Det är därför lämpligt att klargöra att det bara rör sig om exempel.

När det gäller beviljade skyddsåtgärder vill föredraganden betona nyttan av vissa av dem. Den omvända bevisbördan är en av dessa åtgärder, och skrivningen har gjorts skarpare så att denna bestämmelse kan få full effekt.

Rapportering i skydd av anonymitet är ingen nyhet och kommer att fortsätta. Föredraganden vill därför se en bestämmelse som gör att en person som velat vara anonym men som får sin identitet röjd kan få skydd genom det föreslagna direktivet.

I och mellan vissa medlemsstater finns en mängd arrangemang som ger vägledning och stöd till personer som rapporterar eller gör ett offentligt utlämnande. Konfidentiell rådgivning om mekanismerna för etisk rapportering kan till exempel tillhandahållas av myndigheter, fackföreningar eller organisationer i det civila samhället. Föredraganden anser att dessa system är väsentliga för att hjälpa visselblåsaren i processen och föreslår därför att det i direktivet ska föreskrivas att de ska införas i de olika medlemsstaterna, med hänsyn till nationella förhållanden. Utöver rättshjälp och ekonomiskt stöd till visselblåsare vill föredraganden dessutom att psykologiskt stöd ska tillhandahållas.

Garanterar tillräcklig rättssäkerhet för att människor ska våga säga ifrån

Vissa delar i förslaget riskerar att avskräcka dem som vill slå larm om missförhållanden. Detta gäller särskilt den del som handlar om överträdelsens allvar, som kan vara svår att bedöma för en enskild person och kan användas för att diskvalificera rapporten. Därför bör skydd garanteras oavsett hur allvarlig den avslöjade informationen är, så länge det rör sig om ett åsidosättande av allmänintresset.

På samma sätt föreslås det i förslaget till direktiv att sanktioner ska föreskrivas i syfte att avskräcka från illvilliga och ogrundade rapporter. Denna bestämmelse framstår som överflödigt i och med de bestämmelser som redan finns i den nationella rätten och som straffbelägger förtal eller anseendeskada. Ytterligare sanktioner skulle riskera att få en hämmande eller avskräckande verkan, även när det handlar om berättigade rapporter. Föredraganden föreslår därför att denna del av texten stryks.

Enligt föredraganden är förslaget till direktiv ett första steg som väcker viktiga frågor när det gäller utvidgningen av dess tillämpningsområde. Hon anser därför att det snarast bör utvärderas och om nödvändigt revideras, så att det blir mer övergripande och enklare att förstå för medborgarna.